

חליפת מכתבים בשאלת ההדרכה במושבים

לכבוד

הנהלת התאחדות מגדלי בקר בישראל
ת. נ.

בעיות ענף הבקר במשק האינדיווידואלי המעסיקות כיום את רוב החברים במושבים מעוררות אותי לפנות אליכם בהצעה מסוימת. נא, תענינו בהצעתי ובמקרה שהיא תיראה בעיניכם אבקשכם להביאה לידיעת החברים בכל צורה שהיא: או בפניה ישירה למעונינים או בצורת מכתב ב"משק הבקר והחלב".

בשנים האחרונות מורגשת התקדמות רבה בענף הבקר בארץ, והיא בולטת באופן מיוחד במשק הקיבוצי. הסיבות לתופעה זו ברורות: בקיבוצים נקלט בקר משובח מחוץ לארץ באחוז גבוה; במשק הקיבוצי הוכנסו שיכלולים יסודיים במבנים הקיימים וכן הוקמו בנינים חדשים לפי תכנון מיוחד. גם בשטח ההזנה חלה התקדמות ניכרת, ולפי מה שפורסם לפני חודשים מספר ב"משק הבקר והחלב", הרי ההישגים הם יפים מאוד.

גם במושבים חלה התקדמות מסוימת אם כי לא באותו שיעור כבמשקים הקיבוציים. סיבות רבות לפיגור יחסי זה; סיבות אחדות אין לסלק על נקלה ועל אחרות אפשר להתגבר גם בתנאי המשק המושבי.

אשר למבנים הרי אין להניח שבמרבית המשקים המושביים קיימת האפשרות להקים רפתות חדשות, אולם בייצור המספוא ובארגון ההזנה יש מקום לשיפורים. בבנינים הקיימים אפשר לערשות תיקונים ושינויים מסויימים שיקלו על העבודה ואף יאפשרו ייצור חלב נקי יותר.

לרוב הבוקרים שבמושבים הוותיקים יש ניסיון וידיעות מספיקות ורצוי היה להביא לידי חילוף דעות בין בוקרים אלה בבעיות הענף. לרוע המזל אין שעתו של חבר המושב פנויה לביקורים והשתתפות בכינוסים בגלל עומס העבודה הרובץ עליו. אולם, הרי דווקא חבר המושב זקוק ביותר להעשרת ידיעותיו ע"י מגע חי עם חבריו היות ואין באפשרותו להתמחות באופן מיוחד בענף אחד כשם שזה אפשרי במשק

קיבוצי, בו ישנם מומחים לכל ענף וענף (לרפת, למספוא, לטיפול בזבל וכו').

הצעתי היא, איפוא: לנסות להפגיש חברי מושבים המעונינים באופן מיוחד בענף הבקר פעם בחדש בשעות הערב לפי אזורים, ולדון כל פעם בשאלה אחת בלבד שהינה חשובה ביותר באותה עונה, ואשר רובם מעונינים בה באופן שווה; נניח שפעם ידונו בשאלת הכנת השחת, פעם שניה בשאלת שמירה על נקיון החלב, הכנת תחמיץ וכדומה.

אפשר היה, למשל, להפגיש את חברי המושב בים שבאיזור המשתרע מכפר ויתקין ועד בית יצחק והפגישה יכולה להתקיים במקום מרכזי כגון כפר ידידיה או כפר חיים.

מובן שיהיה הכרח להכין מראש את סדר הדיונים בפגישות אלה.

לדעתי תצמח תועלת רבה מפגישות אלה והייתי רוצה לשמוע את חוות־דעתכם בענין זה. בכבוד רב

דן שווארץ, שער־חפר

56.8.10

לח' דן שווארץ בשער־חפר
ת. נ.

קראתי בענין רב את מכתבך ועלי להזכיר לך שבעיה זו שעוררת קיימת מאז קום ארגונו. עד היום לא מצאנו את הדרך המתאימה לעריכת פגישה עם חבר המושב, אף עם זה המעוניין בכך. הוצעו כל מיני הצעות במשך השנים לתיקון המצב, אולם אין לציין התקדמות ניכרת בשטח זה. קשה מאד לאסוף חברים אחרי יום עבודה ארוך ומייגע, אולם לעתים מתעוררת קבוצת אנשים מבין חברי המושבים לפעולה כלשהיא, ביחוד כשמופיעה איזו "צרה" חדשה ומיוחדת.

אדרבא, תהיה אתה היוזם לפגישות ואנו נבוא לעזרתך בכל שעה שתדרוש זאת מאתנו, אלא שתודיע לנו על כך בעוד מועד.

נתחיל לעת עתה בבית־יצחק ושער־חפר ללא שותפים נוספים בראשית צעדינו.

את מכתבך נפרסם ב"משק הבקר והחלב",
אם אין אתה מתנגד לכך.

בב"ח
א. שמואלאנד

16.8.56

לכבוד

התאחדות מגדלי בקר

ח.נ.

למכתבכם מיום 16.8 ש.ז.:

אני מבין יפה שקשה מאד לאסוף את חברי
המושבים לפגישות, אבל אני מקווה שלרגל
המצב השורר בענף עקב אי-העלאת מחירי החלב
התחילו גם חברי המושבים לחפש דרכים לשי-
פורים שיאפשרו הורדת הוצאות הייצור. מתענ-
ינים בזמן האחרון באופן מיוחד בשאלות ההזנה
וייצור המספוא וכן בבעיות ההיגיינה בייצור
החלב, תוך תקווה שגם היצרנים במושבים יזכו
במחיר גבוה יותר עבור חלב נקי יותר.

הצעתכם להתחיל בפגישות באגודת בית
יצחק ושער חפר אינה מספקת אותי מכמה סי-
בות:

א. עריכת פגישות מקצועיות צריכה להי-
עשות ע"י ועדת בקר מקומית ואין ברצוני להת-
ערב בתחום פעולותיה;

ב. ענף הבקר בבית-יצחק אינו עומד לדע-
תי ודעת חברים רבים, על רמה מתאימה והוא

אף אינו מגיע לממוצע הארצי. חברי מושב זה
אינם נוטים להיענות להצעות של שיפורים.
על כל פרט יש להיאבק עמם מאבק קשה. אחר
הוא המצב בכפר ויתקין ובאופן מיוחד ראויים
לתשומת לב הישגיהם בייצור המספוא;

ג. אני רואה סיכויים להצלחה דווקא בפגישת
חברים ממספר נקודות רב יותר, הואיל ומן
הטבע הוא שאנשים נוטים יותר להתרשם מדברי
חברים מרוחקים מאשר מחבריהם הקרובים
שבאותו כפר או בכפר שכן. אני מניח שגם
בבית-יצחק יימצאו מספר חברים שיתרמו תרומה
יפה לפגישות אלה הודות לידיעותיהם התיאור-
טיות הנרחבות.

ואשר להשתתפותי אני, הרי אהיה מוכן לפעול
בכיוון זה בתנאי שגם חברים אחרים יכירו
בנחיצותה.

נחכה איפוא לתוצאות פרסום הצעתי ב"משק
הבקר והחלב", ובמקרה שתתגלה תגובה חיובית
מצד חברים נוספים נוכל להתחיל בדבר.

דיברתי על ענינים אלה לפני חודשים אחד-
דים עם החבר ש. ג. מקיבוץ "העוגן" וכן עם
הח' פטר לנדסברג מכפר-ידידיה והתרשמתי שאף
הם מסכימים לפעולות מסוג זה, אם כי הח' לנ-
דסברג אף הוא הדגיש את הקושי שבביצוע
הפגישות עבור חברי המושבים.

בב"ח דן שווארץ

שער-חפר

בקר הזבו כמזג אוויר הם

ידועה העובדה שחום הגוף של בקר זבו אינו עולה כמעט על חומו הנורמלי אף כשהוא גלוי לקרני
השמש בימים החמים ביותר, ובוזה יתרונו העיקרי על הבקר האירופי באקלים סובטרופי או טרופי. מקובל
להסביר תכונה זו בכך שבקר הזבו יכול להזיע ועל ידי כך להפיג חום גופו המיותר, והבקר האירופי אינו
מוכשר לכך, כי חסר הוא את בלוטות הזיעה.

פרופיסור שמואל ברודי טוען שאין ההסבר הנ"ל מתאים למציאות; לדעתו הסיבה העיקרית
ל"קרירותו" של בקר הזבו היא בכך שהוא מייצר בגופו פחות חום מאשר הבקר האירופי.

צרכיהם של עשבים רעים

עשב רע ממין האמברוסיה (ממשפחת המורכבים), המופיע בבתי גידול לחים וקרקות קלים, צורך
פי שלוש מים מאשר צמח התירס.

צמח אחד של חרדל, גם הוא עשב רע, "תובע" לעצמו, בהשוואה לצמח מגדל של שיבולת-שועל,
מנה כפולה של חנקן וזרחן ופי ארבע אשלגן ומים.